

[Hartel.]

en Gang vil gøre et Forsøg paa at naa frem til et Grundlag, der kan samle en videre Kreds, saaledes at den Skolelov, der engang gennemføres, kan blive en værdig Viderefører af den Ordning, vi havde under Anordningen af 1814.

Gregersen: Vort Parti har under de mange Debatter, der efterhaanden er ført om en ny Skolelovgivning, stedse modsat os Indførelsen af det tvungne 8de Skoleaar og lige saa stærkt modsat os den store Udvidelse af Timetallet for Landsbyskolerne og modsat os, at det kommer som et Diktat fraoven, som en Kommando, der uden Indsigelse skal lystres. Der er den underlige Selvmodsigelse i dansk Politik i vore Dage, at jo mere demokratisk Styret bliver, jo flere Sejre Demokratiet proklamerer, jo mindre Ret bliver der tilbage for *demos*, for Folket selv.

Dette Lovforslag sætter ikke i første Række Spørgsmaalet om det formaalstjenlige i mere eller mindre Undervisning under Debat. Spørgsmaalet herom kan debatteres og afgøres ogsaa under den bestaaende Skolelovgivning. Forældrene og deres Repræsentanter i det lokale Selvstyre kan uden nogen Lovgivning gaa til Indførelse af Hverdagsundervisning for Børnene i alle 7 Skoleaar, hvis de finder det sundt og formaalstjenligt. Nej, det, Spørgsmaalet drejer sig om, er, om Forældrene og deres lokale Repræsentanter skal miste Retten til at tale med, naar Bestemmelsen skal tages om, hvordan deres Børn skal opdrages. Desværre er vi vel allerede saa langt ude, at det er haabløst at tro, at man kan faa Regeringspartierne til at lytte til en Tale om Forældrenes Ret til at suakke med om Børnenes Opdragelse og Undervisning. Lovforslaget er jo drøftet gennem mange Aar, saa det, der sker, sker ikke overilet. Svaret er tydeligt nok, Lovforslaget siger: Hvad kommer den Sag Forældrene ved, de har til Dato haft Muligheden for at give Børnene en anstændig Undervisning, de har vanrøgtet den Opgave, og nu skal vi, Regeringspartierne, nok vise dem, hvor Skabet skal staa! De smukke Ord om, at nu skal Terperiet i Skolen være forbi, og Undervisningsministerens Henstilling i Pædagogisk Selskab om at lade Eksamen bortfalde — Tanker, som vi ogsaa sympatiserer med — kan ikke skjule Lovens virkelige Indhold og Betydning; den er et nyt og voldsomt Indgreb over for Forældrene og deres Repræsentanter inden for det lokale Selvstyre.

Jeg maa sige, at det tiltaler os mere, hvad Venstre siger, at Hovedfagene skal have saa omtrentlig det Timetal, der gælder efter den nuværende Lov, og hvis Forældrene ønsker flere Fag indført i Skolen, maa de selv om det, de kan selv lægge flere Timer til. Jeg sympatiserer med, at den nye Lov kommer som et Tilbud til Forældrene, i Stedet for at den kommer som et Diktat. De af Venstre i Betænkningen opstillede Hovedsynspunkter falder i det væsentlige sammen med vore, at den væsentlige Indflydelse paa Folkeskolens Rammer og Ordning maa ligge hos de hjemlige Skolekredse og ikke hos Statsmagten, og at den Forskellighed i Skoleformer, afpasset efter de forskellige Egenes Beliggenhed og Ønsker, der nu præger vor Folkeskole, maa bevares.

Det ærede Medlem Hr. Hartel omtalte en Ændring, der var foreslaaet til § 53. Det er den Paragraf, som siger, at det paahviler Forældre eller Værger at drage Omsorg for, at Barnet, hvad enten det tilhører et Trossamfund eller ikke, ikke savner Oplysning om de „almindelige moralske Begreber“. Denne Bestemmelse foreslaas rettet til, at de ikke skal savne Oplysning om de „almindelige Regler for Livet i et ordnet Samfund“. Det ærede Medlem Hr. Hartel var meget glad for denne Ændring. Jeg maa sige, jeg er det modsatte. Det er ikke nogen heldig Ændring. De „almindelige moralske Begreber“ dækkes dog vel i Regelen af de 10 Bud. Jeg tror ikke, man kan sige det samme om de „almindelige Regler for Livet i et ordnet Samfund“. Medens det syvende Bud siger: „Du maa ikke stjæle“, saa finder de almindelige Regler for Livet i et ordnet Samfund formentlig deres Udtryk f. Eks. i den Sukkerordning, vi er i Færd med at vedtage i disse Dage. Derfor tror jeg ikke, det ærede Medlem Hr. Hartel skal prise den Ændring, der er foreslaaet paa dette Omraade; jeg tror, det var klogere at lade „de almindelige moralske Begreber“ blive staaende.

Der er foreslaaet en Ændring i Lovforslagets § 20 angaaende Timernes Antal i den landsbyordnede Skole — ikke saaledes at Timetallet bliver sat ned, men saaledes at Bevægeligheden bliver større inden for de forskellige Alderstrin, idet man sandsynligvis er blevet klar over, at hvis man fastholdt den Formulering, Paragraffen havde, vilde man overbebyrde de mellemste Alderstrin. Praktisk set er Ændringen at foretrække for den tidligere Formulering.

Der foreslaas ogsaa en Tilføjelse til § 20, som er praktisk god, nemlig at man